

Місце Національної поліції України в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку

Григоренко О. В.

здобувач

Донецький юридичний інститут

Міністерства внутрішніх справ України

вул. Степана Тільги, 21, Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

orcid.org/0000-0003-2847-6898

Grugor_zp@meta.ua

Ключові слова:

Національна поліція України, органи публічної адміністрації, забезпечення правопорядку, правовий режим, суспільні відносини, законність, адміністративна функція, адміністративно-правові відносини, компетенція, повноваження, управлінські зв'язки.

Спеціальний адміністративно-правовий статус Національної поліції, як центрального органу виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також наділення цього органу виконавчої влади широкими повноваженнями у сфері правоохоронної діяльності вимагає уточнення місця Національної поліції України в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку.

У статті визначено місце Національної поліції України в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку. З'ясовано сутність правопорядку як правового режиму, за допомогою якого забезпечується упорядкованість системи суспільних відносин, що складається в умовах реалізації законності. Констатовано, що правопорядок виступає елементом спільної діяльності органів публічної адміністрації та слугує індикатором реалізації найважливішої функції публічного управління, правоохоронної. Розкрито значення адміністративної функції діяльності поліції, в межах реалізації якої працівники поліції вступають в адміністративно-правові відносини з підприємствами, установами, організаціями, їх посадовими особами і громадянами. Підкреслено значення органів Національної поліції, які виступають у ролі спеціального суб'єкта управління в організаційно-правовому механізмі забезпечення прав і свобод людини і громадянина, який створюється і функціонує як складова частина єдиної централізованої системи органів виконавчої влади у сфері внутрішніх справ, з її складовими підрозділами, організаціями та службами.

Доведено, що якість взаємодії Національної поліції з органами публічного управління відображає місце поліції в системі органів публічної адміністрації та виступає важливим елементом реалізації правоохоронної функції держави, ключовими напрямками якого виступають: спільний аналіз криміногенної обстановки, прогнозування її подальших тенденцій, аналіз практичної діяльності щодо виявлення, розкриття, розслідування та попередження злочинної діяльності; спільна діяльність щодо виконання регіональних програм щодо протидії злочинності; використання позитивного зарубіжного й вітчизняного досвіду взаємодії й координації правоохоронної діяльності; використання міжнародної правотворчої та правозастосовної практики спільної взаємодії правоохоронних органів та органів публічної адміністрації, в процесі протидії злочинності тощо.

Place of the National Police of Ukraine in the system of public administration bodies regarding enforcement of law

Grigorenko O. V.

Applicant

Donetsk Law Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine

Stepana Tilhy str., 21, Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk region, Ukraine

orcid.org/0000-0003-2847-6898

Grugor_zp@meta.ua

Key words:

National Police of Ukraine, public administration bodies, ensuring law and order, legal regime, public relations, legality, administrative function, administrative-legal relations, competence, powers, administrative relations.

The special administrative and legal status of the National Police as a central executive body that serves society by ensuring the protection of human rights and freedoms, combating crime, maintaining public safety and order, as well as giving this executive body broad powers in law enforcement, requires clarification. places of the National Police of Ukraine in the system of public administration bodies to ensure law and order.

The article clarifies the place of the National Police of Ukraine in the system of public administration bodies to ensure law and order. The essence of the rule of law as a legal regime, which ensures the orderliness of the system of public relations, which is formed in terms of the rule of law. It is stated that the rule of law is an element of joint activities of public administration bodies and serves as an indicator of the implementation of the most important function of public administration, law enforcement. The significance of the administrative function of police activity is revealed, within the framework of which police officers enter into administrative and legal relations with enterprises, institutions, organizations, their officials and citizens. The importance of the National Police, which acts as a special subject of management in the organizational and legal mechanism for human and civil rights and freedoms, which is created and functions as part of a single centralized system of executive bodies in the field of internal affairs, with its constituent units, organizations and services.

It is proved that the quality of interaction of the National Police with public administration bodies reflects the place of the police in the system of public administration bodies and is an important element of the state law enforcement function, the key areas of which are: joint analysis of analysis of practical activities for the detection, detection, investigation and prevention of criminal activity; joint activities for the implementation of regional programs to combat crime; use of positive foreign and domestic experience of interaction and coordination of law enforcement activity; use of international law-making and law-enforcement practice of joint interaction of law enforcement agencies and public administration bodies, in the process of combating crime, etc.

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Реформування системи органів внутрішніх справ створило передумови для формування сучасної, професійної, орієнтованої на тісну взаємодію з громадянським суспільством, Національної поліції України. Прийнятий у 2015 році Закон України «Про Національну поліцію» визначив головні завдання поліцейського відомства, такі як: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидія злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які з особистих, економічних,

соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [1].

Однак формування сучасної системи органів Національної поліції України проходить у надзвичайно складних умовах, в першу чергу, це пов'язано з недосконалістю нормативно-правового забезпечення та нестабільною економічною і політичною ситуацією в державі.

З огляду на вищевикладене слід підкреслити, що спеціальний адміністративно-правовий статус Національної поліції, як центрального органу виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини,

протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також наділення цього органу виконавчої влади широкими повноваженнями у сфері правоохоронної діяльності вимагає уточнення місця Національної поліції України в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку.

Стан дослідження. Окремі правові аспекти щодо визначення місця Національної поліції в системі органів публічної адміністрації розкриті в роботах А.П. Головіна, В. Копча, А.Є. Крищенко, О.Д. Лазора, Д.М. Ластовича, А.А. Манжули, О. Петрос, О.С. Проневича, Д.І. Сироти, О.Ф. Скакун, О.Я. Хольвінської. Разом із цим необхідність удосконалення адміністративно-правового статусу органів Національної поліції, організація злагодженої та ефективної протидії кримінальним адміністративним правопорушенням вимагає проведення подальших наукових досліджень стосовно визначення місця Національної поліції в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку.

Мета дослідження полягає в тому, щоб на основі наукових досліджень у галузі конституційного, адміністративного права, державного управління, а також чинного адміністративного законодавства та практики його реалізації уточнити місце Національної поліції України в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку.

Виклад основних положень. Серед основних функцій державного управління охорона публічного порядку й безпеки відноситься до найважливіших, оскільки спрямована на захист прав і законних інтересів громадян. З огляду на особливе значення вказаного напрямку державної політики його реалізація виступає першочерговим завданням у діяльності всіх органів публічної адміністрації, першорядне місце серед яких посідає Національна поліція України.

У науковій літературі правопорядок зазвичай розглядається як правовий режим, за допомогою якого забезпечується упорядкованість системи суспільних відносин, що складається в умовах реалізації законності. Правопорядок – це атмосфера нормального правового життя, що встановлюється в результаті точного і повного здійснення розпоряджень правових норм (прав, свобод, обов'язків, відповідальності) всіма суб'єктами права. Як динамічна система, правопорядок уособлює всі впорядковуючі засади правового характеру [2, с. 476]. Учені цілком обґрунтовано проводять паралелі між правовими категоріями «правопорядок», «громадський порядок» та «громадська безпека», ключовою спільною ознакою яких виступає стан захищеності особи, суспільства й держави від протиправних посягань [3, с. 11].

Отже, правопорядок виступає елементом спільної діяльності органів публічної адміністрації та слугує індикатором реалізації найважливішої функції публічного управління, правоохоронної. У правовій державі, діяльність якої спрямована на забезпечення прав і свобод людини, правопорядок виступає в ролі складного соціально-правового, політичного й державного явища, розуміння якого забезпечується за допомогою інституціонального підходу.

Доцільність використання інституціонального підходу зумовлена розумінням останнього як правового та організаційного закріплення сформованих у суспільстві форм поведінки, відносин, а також утворення інститутів [4, с. 215–216]. Аналогічну думку висловлює й О.Д. Лазор, коли розглядає інституціоналізацію як важливу частину процесу модернізації соціальних систем, суспільних відносин. Термін «інституціоналізація» увійшов також у вжиток політичної сфери і відображає явища, пов'язані зі створенням та організацією державних установ або окремих органів, відповідальних за вироблення і здійснення політики [5, с. 147].

Відповідно до інституціонального підходу правопорядок являє собою напрямок державної політики, реалізація якого забезпечується за допомогою сукупності органів публічної адміністрації, основною функцією яких виступає правоохоронна. Поглиблюючись у сутність правоохоронної функції держави, підкреслимо, що характерною її ознакою виступає реалізація за допомогою системи правоохоронних органів, перелік та повноваження яких визначено на законодавчому рівні.

Наприклад, відповідно до статті 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» правоохоронними органами визначено органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції [6]. Слід наголосити, що, попри використану в коментованому законі конкретику, в процесі визначення правоохоронних органів, словосполучення «інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції» не сприяє чіткому розумінню останніх.

З іншого боку, слід звернути увагу на Закон України «Про національну безпеку України», в положеннях якого активно використовується правова категорія «правоохоронні органи». І хоча в коментованому законодавчому акті безпосередньо не визначено поняття правоохоронних органів, опосередковано

вказується приналежність того чи іншого органу публічного управління до категорії правоохоронного, а також визначається організаційно-правове становище Національної поліції та інших правоохоронних органів в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку.

Зокрема, в частині 3 статті 18 Закону України «Про національну безпеку» суб'єкт законодавчої влади підкреслив, що діяльність Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Державної міграційної служби України спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України [7].

Уявляється, що в системі органів публічної адміністрації, діяльність яких спрямована на забезпечення правопорядку, Національній поліції належить особлива роль. Такий висновок впливає з адміністративно-правового статусу поліції, яка, відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну поліцію», є центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [1].

З огляду на концепцію безумовного дотримання прав людини в поліцейській діяльності, сучасна демократична правова держава не тільки проголошує права і свободи громадян, але й здійснює широкі заходи щодо їх реального втілення у життя. Поліція в цьому випадку є одним із найбільш дієвих інструментів держави у процесі забезпечення подібних гарантій [8, с. 212], оскільки реалізує правоохоронну функцію специфічними формами й методами правоохоронної діяльності. З огляду на це наукову цінність для цього дослідження представляють напрацювання вчених у галузі адміністративного й конституційного права, а також публічного управління, щодо з'ясування ролі Національної поліції в системі органів публічної адміністрації.

Наприклад, Д.М. Ластович підкреслює, що, керуючись адміністративним законодавством, працівники поліції вступають в адміністративно-правові відносини із підприємствами, установами, організаціями, їх посадовими особами і громадянами. Отже, саме в межах адміністративної функції реалізується основний обсяг роботи Національної поліції із забезпечення публічного порядку та публічної безпеки, а також найбільш яскраво проявляється виконавчо-розпорядчий аспект їхньої діяльності як ланки виконавчої гілки влади [9, с. 143].

Досліджуючи досвід республіки Польща щодо визначення організаційно-правового статусу поліції в системі органів публічної адміністрації, О.С. Проневич використовує функціональний

критерій, коли поліція тлумачиться як інструмент реалізації певної функції чи завдання держави або ж як органи публічної адміністрації. Органи адміністративної поліції також можуть поділятися на мілітаризовані та цивільні структури або ж такі, що належать до публічної адміністрації або мають приватний характер [10, с. 742].

О.Я. Хольвінська називає поліцію спеціальним суб'єктом управління в організаційно-правовому механізмі забезпечення прав і свобод людини і громадянина, який створюється і функціонує як складова частина єдиної централізованої системи органів виконавчої влади у сфері внутрішніх справ, з її складовими підрозділами, організаціями та службами [11, с. 440].

Визначаючи Національну поліцію як складовий елемент органів публічної адміністрації у сфері охорони правопорядку, авторка виокремлює сутнісні ознаки цього органу виконавчої влади та підкреслює, що основним критерієм визначення ролі й місця поліції серед органів публічного управління слугує її компетенція (повноваження), зокрема, встановлені Законом України «Про Національну поліцію», а також спеціальними нормативно-правовими актами права та обов'язки поліцейських.

Поряд із сукупністю прав та обов'язків, які складають систему повноважень органу державного управління, А.П. Головін виокремлює у структурі компетенційних елементів завдання та функції, спрямовані на реалізацію повноважень державного органу [12, с. 34]. Аналогічну думку висловлює й Д.І Сирота, говорячи про вплив компетенції на процес формування прав та обов'язків органу державної влади [13, с. 9].

Характеризуючи повноваження керівника органу (підрозділу) Національної поліції, А.С. Крищенко здійснює їх класифікацію на: загальні повноваження, які передбачені ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію», та властиві керівникові як працівнику поліції; спеціальні повноваження, притаманні лише цій посаді та спрямовані на реалізацію завдань територіального органу Національної поліції України [14, с. 190].

Таким чином, особливе місце Національної поліції в системі органів публічної адміністрації щодо забезпечення правопорядку зумовлено наявністю правоохоронних повноважень, які перебувають у виключній компетенції поліції, різноманіттям функцій, значним обсягом повноважень працівників поліції, специфічною організацією управлінських зав'язків, зумовленою наявністю підрозділів із міжрегіональною структурою тощо.

Слід підкреслити, що організаційна основа діяльності органів (підрозділів) Національної поліції відображена не тільки у проаналізованих автором законодавчих, але й підзаконних правових актах.

Реалізація функцій Національної поліції у сфері забезпечення правопорядку здійснюється у тісній взаємодії з іншими органами публічного управління, адже найважливішою умовою ефективного забезпечення правопорядку виступає злагоджена та скоординована діяльність усіх правоохоронних органів, одним із завдань яких виступає внутрішньосистемна взаємодія, а також співпраця з іншими органами публічного управління.

Так, відповідно до Положення про МВС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878, Міністр внутрішніх справ призначає на посаду та звільняє з посади першого заступника та заступників керівника Національної поліції за поданням керівника Національної поліції; погоджує структуру апаратів центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, а також структуру територіальних органів Національної поліції; відповідно до законодавства присвоює спеціальні звання поліції до полковника поліції включно керівнику Національної поліції; вносить подання щодо представлення в установленому порядку державних службовців, військовослужбовців, поліцейських та працівників закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, до відзначення державними нагородами [15].

Разом із цим, урахуовуючи спеціальний адміністративно-правовий статус Національної поліції як центрального органу виконавчої влади, повноваження Міністра внутрішніх справ щодо управління Національною поліцією дещо обмежені. Зокрема, Міністр внутрішніх справ не наділений повноваженнями щодо внесення пропозицій Прем'єр-Міністрові стосовно кандидатур на посади заступників керівника Національної поліції (абзац 5 підпункту 3 пункту 11 Положення про МВС України); погодження призначення на посаду та звільнення з посади керівників та заступників керівників територіальних органів Національної поліції (абзац 14 підпункту 3 пункту 11 Положення про МВС України).

Аналогічні обмеження у відносинах із Національною поліцією розповсюджуються й на компетенцію голів місцевих державних адміністрацій. Наприклад, відповідно до частини 2 статті 36 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» голова відповідної місцевої державної адміністрації обмежений у повноваженнях щодо призначення та звільнення з посад керівників установ, підприємств і організацій Збройних Сил та інших військових формувань України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції, а також керівників навчальних закладів, що призначаються на посаду за умовами конкурсу.

Крім цього, відповідно до пункту 6 частини 1 статті 39 коментованого закону голови місцевих державних адміністрацій не мають права погоджувати призначення на посади керівників вищевказаних правоохоронних органів [16].

З огляду на вищевказані обмеження цілком логічною є необхідність більш детального правового закріплення порядку взаємодії МВС України та Національної поліції, що й знайшло відображення у наказі МВС України від 25.11.2016 № 1250, який визначає організаційні та процедурні питання взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з Національною поліцією України, Державною міграційною службою України, Адміністрацією Державної прикордонної служби України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, у процесі формування та реалізації державної політики у відповідних сферах. [17].

Висновки. Таким чином, якість взаємодії Національної поліції з органами публічного управління відображає місце поліції в системі органів публічної адміністрації та виступає важливим елементом реалізації правоохоронної функції держави, ключовими напрямками якого виступають: спільний аналіз криміногенної обстановки, прогнозування її подальших тенденцій, аналіз практичної діяльності щодо виявлення, розкриття, розслідування та попередження злочинної діяльності; спільна діяльність щодо виконання регіональних програм щодо протидії злочинності; використання позитивного зарубіжного й вітчизняного досвіду взаємодії й координації правоохоронної діяльності; використання міжнародної правотворчої та правозастосовної практики спільної взаємодії правоохоронних органів та органів публічної адміністрації у процесі протидії злочинності тощо.

Реалізація вказаних напрямків взаємодії Національної поліції та органів публічної адміністрації у сфері забезпечення правопорядку здійснюється у чітко визначених формах, зміст яких має процесуальний та організаційний характер.

До числа основних процесуальних форм слід віднести: утворення спільних слідчих груп; проведення оперативно-розшукових заходів; повідомлення керівнику органу поліції про результати проведення слідчо-розшукових дій щодо становлення осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення; застосування заходів, спрямованих на забезпечення безпеки учасників кримінального процесу.

Основні організаційні форми взаємодії включають: проведення координаційних нарад керівни-

ків правоохоронних органів; обмін інформацією з питань протидії кримінальним правопорушенням; проведення спільних цільових заходів із відпрацювання території обслуговування та розташованих на ній об'єктів; усунення причин і умов, які впливають на стан криміногенної обстановки; проведення спільних семінарів, круглих столів, конференцій тощо.

Література

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : підручник / Пер. з рос. Харків : Консум, 2001. 656 с.
3. Манжула А.А. Значення понять «громадський порядок», «правопорядок» та «громадська безпека». *Науковий вісник академії муніципального управління*. 2014. № 1. С. 8–13.
4. Петроє О. Інституціональний підхід як методологічна основа дослідження та аналізу соціальних систем у державному управлінні. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2012. № 2. С. 208–220.
5. Лазор О.Д. Теоретико-методологічна основа інституту публічної самоврядної влади. *Держава та регіони*. 2010. № 2. С. 147–157.
6. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23.12.1993 № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50.
7. Про національну безпеку : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 31. Ст. 241.
8. Копча В. Поняття поліції (поліцейських функцій) у стандартах Ради Європи та ОБСЄ. *Публічне право*. 2017. № 2(26). С. 211–218.
9. Ластович Д.М. Місце та значення поліцейських послуг в діяльності Національної поліції. *Форум права*. 2016. № 1. С. 141–146.
10. Проневич О.С. Роль і місце поліції в системі органів публічної адміністрації Польщі. *Форум права*. 2010. С. 741–747.
11. Хольвінська О.Я. Місце і роль поліції у механізмі забезпечення прав людини і громадянина в Україні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2016. № 845. С. 439–442.
12. Головін А.П. Адміністративно-правове регулювання діяльності міліції громадської безпеки : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2004. 176 с.
13. Сирота Д.І. Кореспондуючі права і обов'язки громадянина та працівника міліції: адміністративно-правовий аспект : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07 ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2009. 188 с.
14. Крищенко А.Є. Повноваження керівника територіального органу Національної поліції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 4(105). С. 186–198.
15. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ від 28 жовтня 2015 р. № 878. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/248608057>.
16. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 190.
17. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України : наказ МВС України від 25.11.2016 № 1250. *Офіційний вісник України*. 2017. № 5. Ст. 179.

References

1. On the National Police Law of Ukraine of 02.07.2015 № 580-VIII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2015. № 40-41. St. 379.
2. Skakun O.F. Theory of State and Law: Textbook / Translated from the Russians. Kharkiv: Consum, 2001. 656p.
3. Manjula A.A. The meaning of the terms "public order", "law and order" and "public safety". Scientific Bulletin of the Academy of Municipal Administration. 2014. №1. Pp. 8-13.
4. Petro O. Institutional approach as a methodological basis for research and analysis of social systems in public administration. Collection of scientific works of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine. 2012. № 2. Pp. 208–220.
5. Lazor O.D. Theoretical and methodological basis of the institution of public self-government. State and regions. 2010. № 2. Pp. 147-157.
6. On state protection of employees of courts and law enforcement agencies: Law of Ukraine of 23.12.1993 № 3781-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1994. № 11. Art. 50.

7. On national security: Law of Ukraine of June 21, 2018 № 2469-VIII. Information of the Verkhovna Rada. 2018. № 31. Art. 241.
8. Kopcha V. The concept of police (police functions) in the standards of the Council of Europe and the OSCE. Public law. 2017. №2 (26). Pp. 211-218.
9. Lastovich D.M. The place and importance of police services in the activities of the National Police. Law Forum. 2016. №1. Pp. 141-146.
10. Pronevich O.S. The role and place of the police in the system of public administration in Poland. Law Forum. 2010. P. 741-747.
11. Holvinskaya O.Ya. The place and role of the police in the mechanism of ensuring human and civil rights in Ukraine. Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". 2016. №845. Pp. 439-442.
12. Golovin A.P. Administrative and legal regulation of public security police: dis. Cand. jurid. Sciences: 12.00.07 / Anatoly Pavlovich Golovin. K., 2004. - 176 p.
13. Orphan D.I. Corresponding rights and responsibilities of a citizen and a police officer: administrative and legal aspect: dis. Cand. jurid. Sciences: 12.00.07 / D.I. Orphan; Hark. nat. University of Internal Affairs affairs. H., 2009. 188 p.
14. Krishchenko A.E. Powers of the head of the territorial body of the National Police to ensure public safety and order. Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs. 2017. № 4 (105). Pp. 186-198.
15. On approval of the Regulation on the Ministry of Internal Affairs of October 28, 2015 № 878. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/248608057>.
16. On local state administrations: Law of Ukraine of April 9, 1999 № 586-XIV. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1999. № 20-21. St. 190.
17. On approval of the Procedure for interaction of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with central executive bodies, whose activities are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers of Ukraine through the Minister of Internal Affairs of Ukraine: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 25.11.2016 № 1250. Official Gazette of Ukraine. 2017. № 5. St. 179.